

2.4 เอกสารหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ประกอบการกล่าวอ้างสารสำคัญเชิงหน้าที่

การยื่นขอจดทะเบียนการกล่าวอ้างเชิงหน้าที่ในระบบ FFC Thailand ผู้ยื่นจะต้องทำการกรอกข้อมูลเอกสารหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องลงในแบบฟอร์มที่ 4 เอกสารหลักฐานประกอบการกล่าวอ้างเชิงหน้าที่ โดยระบุเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาให้มากที่สุด เพื่อความรวดเร็วในการอนุมัติ โดยรายการเอกสารหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถใช้ยื่นเพื่อยืนยันค่ากล่าวอ้างทางสุขภาพ รูปแบบ FFC มีดังนี้

- เอกสารหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสารสำคัญเชิงหน้าที่
เช่น การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic review) หรือ
- เอกสารหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุดท้าย
  1. การทดลองทางคลินิก (การศึกษาวิจัยในมนุษย์) หรือ
  2. การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic review)

โดยปริมาณสารสำคัญและข้อความที่จะกล่าวอ้างได้ต้องมีหลักฐานที่สรุปอย่างชัดเจนทางวิทยาศาสตร์ทั้งระดับของสารอาหาร ระยะเวลา/ความถี่ ของการบริโภคและผลเชิงบวกทางสรีระตามจริงที่มีหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งรับรองเท่านั้น ผู้ยื่นไม่สามารถเปลี่ยน เช่น ยกระดับค่ากล่าวอ้างเกินหลักฐานที่มีอยู่จริงได้และหลักฐานระยะเวลาการรับประทานต้องตามหลักฐานที่มีอยู่จริง

กรณีผลิตภัณฑ์อาหารอยู่ในลักษณะอัดเม็ด หรือ แคปซูล ให้ทำการประเมินความเทียบเท่าของสารสำคัญเชิงหน้าที่กับผลิตภัณฑ์สุดท้าย โดยทำการทดสอบการละลายและการกระจายตัว โดยต้องแสดงผลการทดสอบในเอกสารที่ใช้ยื่นขอจดทะเบียนในระบบ FFC Thailand

หากใช้ผลิตภัณฑ์ทดลอง (ตัวอย่างอาหารที่มีขั้นตอนการผลิตเหมือนกับสินค้าที่วางจำหน่ายจริง แต่มีการผลิตจำนวนน้อยหรือเป็นสิ่งที่ได้จากหน่วยการผลิตขนาดเล็ก) ในการประเมินโดยวิธีทดลองทางคลินิก (การศึกษาวิจัยในมนุษย์) ของผลิตภัณฑ์สุดท้าย หรือ การทบทวนงานวิจัย จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ปริมาณสารสำคัญเชิงหน้าที่ในผลิตภัณฑ์สุดท้าย

2.4.1 การศึกษาวิจัยในมนุษย์ในผลิตภัณฑ์สุดท้าย (Finished product)

การใช้ผลการศึกษาในมนุษย์เพื่อเป็นหลักฐานการกล่าวอ้างทางสุขภาพต้องเป็นการศึกษาในมนุษย์ที่มีการออกแบบอย่างดี (Well-designed human intervention study) ซึ่งก็คือ การทดลองแบบสุ่มและมีกลุ่มควบคุม (Randomized Controlled Trial, RCT) เป็นการทดลองทางวิทยาศาสตร์แบบหนึ่งของการทดลองทางคลินิก (Clinical trial) ส่วนใหญ่ใช้เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลและประสิทธิภาพของบริการสุขภาพหรือเทคโนโลยีสุขภาพ เช่น ยา ผลิตภัณฑ์อาหาร โดยมีกลุ่มอาสาสมัครที่เป็นตัวแทนประชากรทางสถิติ (Statistic population)

ลักษณะเฉพาะของ RCT จะมีการจัดกลุ่มผู้ร่วมการทดลองเป็น 2 กลุ่มโดยสุ่ม (Random) กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มศึกษา และอีกกลุ่มเป็นกลุ่มควบคุม โดยจะมีการปฏิบัติต่อผู้เข้าร่วมการศึกษาทั้ง 2 กลุ่มเหมือนกัน เว้นแต่ประเด็นที่ศึกษา เช่น การให้บริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (Dietary supplement) เฉพาะในกลุ่มศึกษา กลุ่มควบคุม (Controlled group) จะได้รับยาหลอก (Placebo) แทน

แนวทางและขั้นตอนการใช้ผลการศึกษาในมนุษย์เพื่อใช้เป็นเอกสารหลักฐานทางวิทยาศาสตร์การกล่าวทางสุขภาพแบบ FFC มีดังนี้

(1) การลงทะเบียนล่วงหน้า

หากมีการใช้ผลิตภัณฑ์ในการทดลองทางคลินิกให้ผู้ประกอบการลงทะเบียนงานวิจัยล่วงหน้าในระบบ Thai Clinical Trials Registry (TCTR) และนำรหัสการลงทะเบียนมากรอกในระบบ หรือหากการวิจัยจัดทำขึ้นในต่างประเทศให้เข้าไปลงทะเบียนในฐานข้อมูลการทดลองทางคลินิกสากลของ WHO International Clinical Trials Registry Platform (ICTRP) แทนได้ (ควรลงทะเบียนเสร็จสิ้นก่อนที่จะเริ่มให้ผู้ทดสอบคนแรกลงทะเบียน)

(2) การทดลองทางคลินิก

ผู้ร่วมการทดลองทางคลินิก (การศึกษาวิจัยในมนุษย์) จะคัดเลือกตามเกณฑ์ของผลิตภัณฑ์อาหารดังกล่าว และบริบทของผลิตภัณฑ์ FFC โดยหลักการแล้วจะคัดเลือกจากผู้ที่มีสุขภาพดี (ไม่รวมผู้ที่ไม่บรรลุนิติภาวะ สตรีมีครรภ์ และมารดาให้นมบุตร) เกณฑ์เกี่ยวกับ “ผู้สุขภาพดี” ให้ยึดตามข้อที่ (2.1) หรือ (2.2) ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้เข้าร่วมการทดลองทางคลินิก มีอายุ 18-19 ปี ให้ทำการพิจารณาอย่างเหมาะสมว่า จากมุมมองด้านโภชนาการและมุมมองด้านการแพทย์ อ้างอิงจากมาตรฐานการบริโภคอาหารแล้ว มีความเทียบเท่าผู้ใหญ่หรือไม่อย่างไร นอกจากนี้ควรพิจารณาด้านจริยธรรมด้วย

(2.1) ในกรณีที่มีมาตรฐานการตรวจวินิจฉัยที่เป็นที่ยอมรับโดยกว้างเกี่ยวกับโรคดังกล่าว นั้น และมาตรฐานนั้นมีข้อมูลทางสถิติที่จะสามารถแยกได้ว่า เป็นผู้มีสุขภาพดีหรือไม่ โดยคัดเลือกผู้เข้าร่วมจากผู้ที่ไม่มีความผิดปกติตามมาตรฐานนั้น ๆ (สำหรับผู้ที่มีโรคประจำตัวตามมาตรฐานการตรวจวินิจฉัย (รวมถึงผู้ป่วยระดับเล็กน้อย) ให้แยกไปอยู่ในกลุ่มมาตรฐานการคัดออก) เช่น ผู้ที่ป่วยเป็นโรคที่เกิดจากวิถีการดำเนินชีวิตที่เรื้อรัง ให้ถือว่าตรงกับเกณฑ์นี้

(2.2) ในกรณีที่ไม่ตรงกับเกณฑ์ในข้อที่ (2.1) ให้คัดเลือกผู้เข้าร่วมจากผู้ที่ได้รับการคัดกรองโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ (ควรเป็นแพทย์เฉพาะทางในด้านดังกล่าว) และได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่ไม่มีความผิดปกติ ในกรณีนี้ต้องมีคำชี้แจงวิธีการคัดกรองโดยละเอียดในบทความทางวิชาการ (อย่างไรก็ตาม หากบทความนั้นๆ มีการเผยแพร่ต่อสาธารณะแล้ว แต่ไม่มีการชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการคัดกรองโดยละเอียด ให้ใช้บันทึกการตรวจสอบจากแพทย์ (ควรเป็นแพทย์เฉพาะทางในด้านนั้นๆ) ตามความเหมาะสม พร้อมระบุวิธีการคัดกรองลงในเอกสารที่จะใช้ในการยื่นด้วย อย่างไรก็ตาม ในกรณีทำการทดลองทางคลินิก (การ

ศึกษาวิจัยในมนุษย์) ในด้านการกีฬาให้เน้นผู้เข้าเกณฑ์จากผู้ที่มีสุขภาพดีอย่างชัดเจนเท่านั้น อาจไม่จำเป็นต้องมีการคัดกรองโดยแพทย์ก็ได้

(3) เอกสารในการยื่นคำขอที่เกี่ยวกับการทดลองทางคลินิก มีทั้งหมดดังนี้

(3.1) บทความวิจัยเกี่ยวกับการทดลองทางคลินิก (การศึกษาวิจัยในมนุษย์) ที่มีการทบทวนโดยผู้เชี่ยวชาญ สำหรับเนื้อหาของผลการทดลองทางคลินิก (การศึกษาวิจัยในมนุษย์) จะต้องสามารถประเมินได้จากทุกบุคคลอย่างเหมาะสม ดังนั้นต้องทำการเปิดเผยบทความนั้นๆ ต่อสาธารณะ (รวมถึงบทความที่อยู่ในขั้นตอนการเตรียมเปิดเผยต่อสาธารณะ (กำลังจัดพิมพ์ (In press) เป็นต้น) ภายหลังจากทำการทบทวนโดยผู้เชี่ยวชาญด้านนั้นๆ ทั้งนี้ ต้องตีพิมพ์บทความโดยเร็วหลังจากทำการเปิดเผยต่อสาธารณะแล้ว) สำหรับบทความที่มีการทบทวนโดยผู้เชี่ยวชาญด้านนั้นๆ ในรูปแบบที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล (การทดสอบแบบสุ่ม ต้องมีความสอดคล้องกับประกาศ CONSORT 2010) และควรปฏิบัติตามแนวทางสากลในฉบับล่าสุด) สำหรับการวางแผนวิจัย จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการทางด้านจริยธรรมและมีการระบุชื่อของคณะกรรมการทางด้านจริยธรรมดังกล่าวลงในบทความดังกล่าวด้วย อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ไม่มีการระบุชื่อดังกล่าวลงในบทความ ให้ระบุชื่อคณะกรรมการเหล่านี้ลงในแบบฟอร์มที่ 4

สำหรับวารสารที่ทำการตีพิมพ์ สิ่งที่ต้องพิจารณาไว้คือ ไม่ควรให้มีผลประโยชน์ทับซ้อนกันระหว่างผู้เขียนด้วยกัน ด้วยเหตุนี้บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารซึ่งไม่สามารถปฏิเสธปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ได้ จึงไม่ควรนำมาเป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ สำหรับการกล่าวอ้างเชิงหน้าที่ของผลิตภัณฑ์ FFC

แหล่งวารสารที่จะตีพิมพ์บทความที่เกี่ยวกับผลการทดลองทางคลินิก (การศึกษาวิจัยในมนุษย์) ควรเป็นวารสาร ที่มีการทบทวนโดยผู้เชี่ยวชาญสูงในด้านนั้นๆ อย่างโปร่งใส เช่น มีการเปิดเผยต่อสาธารณะถึงแนวทางและระยะเวลาของการทบทวนโดยผู้เชี่ยวชาญอย่างชัดเจน นอกจากนี้ต้องมีความโปร่งใสและความชัดเจนของข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการขัดแย้งทางผลประโยชน์ และข้อมูลผู้สนับสนุนหรือผู้สนับสนุนร่วม (บริษัทส่วนบุคคลที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิจัยการดำเนินการ เงินทุนหน่วยงานวิจัย หรือองค์กรอื่นๆ) ในการตีพิมพ์ บทความนี้

(3.2) ตารางการตรวจสอบคุณสมบัติเชิงหน้าที่ตามหลักทางวิทยาศาสตร์ เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วนของเนื้อหาในเอกสารที่จะใช้ในการยื่นคำขอ ในส่วนที่เกี่ยวกับการทดลองทางคลินิก (การทดสอบในมนุษย์) ให้ทำการตรวจสอบตามแบบเอกสารแนบที่ 4-1 “ตารางการตรวจสอบคุณสมบัติเชิงหน้าที่ตามหลักทางวิทยาศาสตร์” ด้วยตนเอง พร้อมแนบตารางนี้มาด้วยเมื่อทำการยื่นคำขอ

(3.3) บทความเกี่ยวกับการทดลองทางคลินิก (การศึกษาวิจัยในมนุษย์) สำหรับผู้บริโภคทั่วไป เพื่อให้ผู้บริโภค ที่ทั่วไปที่ไม่มีความรู้ทางวิชาการสามารถเข้าใจได้ง่าย กรุณาจัดทำและยื่นบทความที่เลือกใช้คำที่ง่ายที่สุดใน ขอบเขตที่จะไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในเนื้อหาหรือศัพท์เฉพาะขั้นสูง เพื่อให้ประโยคชัดเจนควรคำนึงถึงการตัดคำในประโยคให้มีความยาวที่เหมาะสม หัวข้อเรื่องของบทความไม่ควร

เกิน 40 ตัวอักษร และเนื้อหาไม่เกิน 1000 ตัวอักษร (ตัวอักษรพิมพ์เล็ก ตัวหนังสือภาษาอังกฤษ ตัวเลข สัญลักษณ์ธรรมดา และนับการขึ้นบรรทัด ใหม่ 1 ครั้ง ให้นับเป็น 1 ตัวอักษร จำนวนตัวอักษรในบทความ จะรวมถึงตัวอักษรในชื่อหัวข้อต่างๆ ด้วย เช่น “ความเป็นมา (Background)” ฯลฯ) นอกจากนี้ เนื้อหา ในบทความย่อนี้ จะต้องเกี่ยวกับผลการทดสอบทางคลินิก (การทดสอบในมนุษย์) ดังกล่าวเท่านั้น จะต้องไม่มีเนื้อหาอื่นๆ ที่เกี่ยวกับผลการทดสอบทางคลินิก ที่อาจทำให้ เกิดความเข้าใจผิดต่อผู้บริโภค

ปริมาณการบริโภคในผลการทดสอบทางคลินิก ที่แตกต่างไปจากปริมาณการบริโภคหรือผู้ที่ เข้าเกณฑ์การ บริโภคผลิตภัณฑ์ FFC ที่จะวางจำหน่าย ไม่ควรนำมาพิจารณาโดยเด็ดขาด อย่างไรก็ตาม หากจะต้องการแสดง เนื้อหาเกี่ยวกับกลไกการออกฤทธิ์ภายในขอบเขตที่จะไม่ทำให้เข้าใจผิดของ ผู้บริโภคทั่วไป ก็สามารถทำได้ (ต้องแสดงโดยไม่นำมารวมกันกับผลการทดลองทางคลินิก)

บทความย่อจะต้องประกอบด้วยหัวข้อที่จำเป็นดังนี้

ก) หัวข้อเรื่อง

ควรใช้คำที่เข้าใจง่าย และไม่ชี้นำในการตัดสินใจ เช่น “.... จะทำให้ .....”

ข) วัตถุประสงค์

อธิบายที่มาและวัตถุประสงค์โดยการต้องมีข้อมูลว่า ผู้เข้าร่วมเป็นใคร (Participants) ทำการศึกษาอะไร (Intervention) เปรียบเทียบกับอะไร (Comparison) และได้ผลเป็นอย่างไร (Outcome) หรือที่เรียกว่าการพิสูจน์แบบ PICO

ค) ความเป็นมาหรือประวัติการทดลอง

อธิบายงานในอดีตที่เกี่ยวข้องและมีหลักฐานการเผยแพร่ที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย และใช้ผลการวิจัยทางคลินิกดังกล่าว เพื่ออธิบายถึงเหตุผลสำคัญในการพิสูจน์ PICO

ง) วิธีการ

ระบุคุณลักษณะของผู้เข้าร่วม (จำนวนผู้เข้าร่วม เพศ อายุ สภาวะทางสุขภาพ ฯลฯ) การออกแบบ การวิจัย ข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้อง (ประเภทของสารอาหารเชิงหน้าที่หรือผลิตภัณฑ์ อาหาร ปริมาณการบริโภค ระยะเวลาในการบริโภค ฯลฯ) ปัจจัยควบคุมเพิ่มเติม (มีการรับประทานยา บางอย่างพิเศษหรือไม่ ฯลฯ) ข้อมูลความ ชัดแย้งทางผลประโยชน์ แต่ไม่จำเป็นต้องระบุวิธีการวิเคราะห์ ทางสถิติ

จ) ผลการทดลองหลัก

ระบุจำนวนผลการทดลองที่นำมาใช้ได้ และจำนวนผลการทดลองที่ถูกคัดออก ของกลุ่มผู้ทดสอบที่เกี่ยวข้องและกลุ่มผู้ทดสอบในเป้าหมาย ผลการทดลองที่ปรากฏหลักและรองที่สำคัญ

และผลการทดลองที่ระบุว่าเป็นอันตราย เป็นต้น ในกรณีที่ผลการทดลองที่ปรากฏไม่ใช่สิ่งที่เข้าใจได้ โดยทั่วไป ให้อธิบายว่าผลนั้น ๆ มีความหมายว่าอย่างไร

การระบุค่าขีดวัดที่สำคัญต่าง ๆ เปรียบเทียบก่อนและหลัง ควรแสดงอย่าง รมัดระวังและไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด เช่น การระบุค่าที่วัด (Measured value) โดยอิงจากค่าความ ผิดพลาดมาตรฐาน (Standard error) เฉลี่ยหรือการระบุค่าเฉลี่ยทางคณิตศาสตร์ในฐานะค่ากลางของ การแจกแจงที่ไม่ปกติ จะถือว่าไม่เหมาะสม

ฉ) คำอธิบายตามหลักวิทยาศาสตร์

นำข้อจำกัดในการทดลอง อคติ (bias) ที่อาจเกิดขึ้นได้ (โดยเฉพาะอคติใน ระหว่างการเลือกต่าง ๆ) ความคลาดเคลื่อนทั่วไปอื่น ๆ ฯลฯ มาอธิบายถึงผลการทดลองที่เกิดขึ้นด้วย

2.4.2 การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic review) ในผลิตภัณฑ์สุดท้าย หรือสารสำคัญเชิงหน้าที่

การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic review) หรือปริทัศน์แบบทั้งระบบเป็นการ ทบทวนเอกสารงานวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดอคติหรือความลำเอียง (Bias) และข้อผิดพลาดเชิงสุ่ม (Random error) ของแต่ละผลงานวิจัย เป็นการทบทวนเอกสารอย่างเป็นระบบ โดยไม่ใช้วิธีการทางสถิติใน การทบทวนผลลัพธ์ เรียกว่า การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเชิงคุณภาพ (Qualitative systematic reviews) สำหรับการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเชิงปริมาณ (Quantitative systematic reviews) หรือการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) เป็นการใช่วิธีการทางสถิติในการรวมผลงานวิจัยตั้งแต่สองเรื่อง เข้าด้วยกัน ดังนั้น Meta-analysis จึงนับเป็นส่วนหนึ่งของการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ

การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบนั้น Cook et al, 1997 ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า “เป็นวิธีการ อย่างเป็นขั้นตอน มีการกำจัดอคติ และเป็นระบบในการสืบค้นข้อมูลหรือหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่ ประเมินคุณภาพและสังเคราะห์เป็นข้อมูลใหม่เพื่อตอบคำถามการวิจัย (Research question) เฉพาะเรื่อง”

ขั้นตอนในการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดปัญหา

ขั้นตอนนี้เพื่อกำหนดขอบเขตในการทำงานให้ชัดเจน โดยต้องมีรายละเอียดของการ กำหนดปัญหาได้แก่

- ⇒ ลักษณะของคำถาม/ปัญหาซึ่งอาจมีหลากหลายลักษณะ เช่น ผลของการใช้วิธี การศึกษา (Intervention) ลงไปเป็นอย่างไร
- ⇒ องค์ประกอบของคำถามซึ่ง โดยทั่วไปประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- 1) ตัวแปรหรือปัจจัยที่ศึกษา
- 2) ประชากรและผลลัพธ์
- 3) ผู้ที่ใช้ผลการทบทวน

ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล มีจุดประสงค์เพื่อสืบค้นหาข้อมูลที่ค้นคว้าและดีที่สุดเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อตอบคำถามในประเด็นที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 ดังมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ⇒ สืบค้นรายงานการทบทวนอย่างเป็นระบบที่มีผู้ทำไว้แล้ว
- ⇒ การสืบค้นข้อมูลจากวารสารที่เกี่ยวข้อง
- ⇒ การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ เช่น เครือข่ายไร้สาย (Internet) วารสารเฉพาะกลุ่ม (Grey literature) การติดต่อส่วนบุคคลจากรายชื่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้วิจัยในวารสารต่าง ๆ และมีที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail address) อยู่ด้วยเพื่อขอรายละเอียดหรือข้อมูลเพิ่มเติม
- ⇒ การคัดกรองข้อมูล เพื่อแยกข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่ตรงประเด็นออกไป

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินคุณภาพ

งานวิจัยที่รวบรวมในการทบทวนวรรณกรรม นำมาประเมินค่าโดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าอย่างพิถีพิถัน (Critical Appraisal) ตามรูปแบบการวิจัย เช่น

- ⇒ Critical Appraisal Tool RCT
- ⇒ Critical Appraisal Tool Cohort
- ⇒ Critical Appraisal Tool Cross-section
- ⇒ Critical Appraisal Tool Qualitative

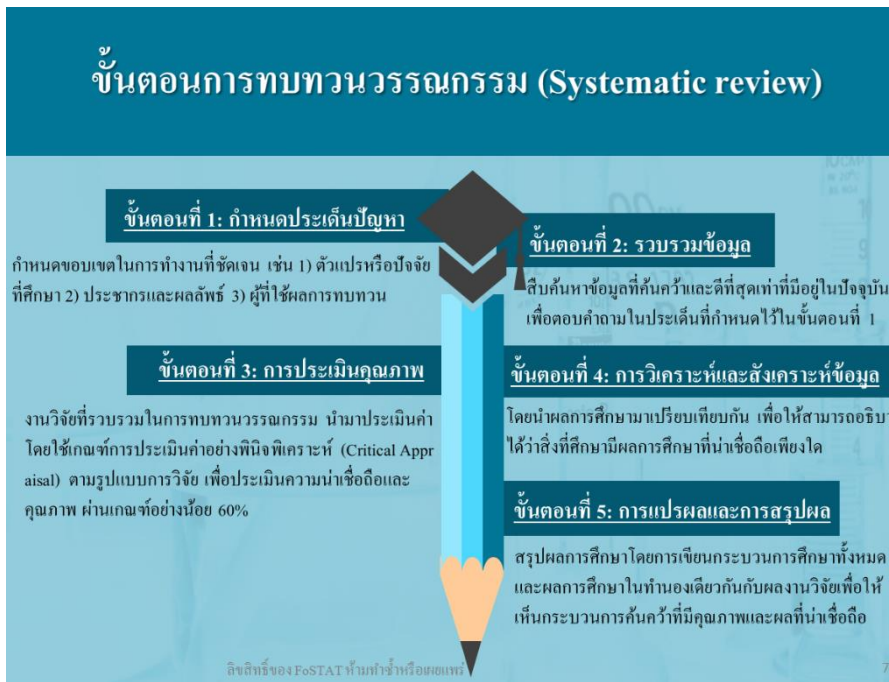
เพื่อประเมินความน่าเชื่อถือและคุณภาพงานวิจัยเพื่อนำเข้าสู่การสังเคราะห์ โดยผลงานวิจัยที่ถูกคัดเลือกต้องผ่านเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น อย่างน้อย 60%

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

โดยนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้สามารถอธิบายได้ว่าสิ่งที่ศึกษามีผลการศึกษาที่น่าเชื่อถือเพียงใด

ขั้นตอนที่ 5 การแปลผลและการสรุปผล

สรุปผลการศึกษาโดยการเขียนกระบวนการศึกษาทั้งหมดและผลการศึกษาในทำนองเดียวกันกับผลงานวิจัยเพื่อให้เห็นกระบวนการค้นคว้าที่มีคุณภาพและผลการศึกษาที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถนำไปใช้ต่อไปได้สรุปผลการศึกษาโดยการเขียนกระบวนการศึกษาทั้งหมดและผลการศึกษาในทำนองเดียวกันกับผลงานวิจัยเพื่อให้เห็นกระบวนการค้นคว้าที่มีคุณภาพและผลการศึกษาที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถนำไปใช้ต่อไปได้

รูปที่ 5 ขั้นตอนการทบทวนวรรณกรรม (Systematic review)

การทำการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในการกล่าวอ้างทางสุขภาพแบบ FFC จะต้องมีการบันทึกในรูปแบบที่สอดคล้องกับหลักการของ PRISMA (ปี พ.ศ. 2563) สามารถเข้าถึงได้จาก <http://prisma-statement.org/> โดยงานวิจัยต้องผ่านการประเมินคุณภาพของบทความงานวิจัย คุณภาพหลักฐาน และมาจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น Elsevier, TOXLINE, Pubmed, BIOSIS, TOXNET, NAPRALERT เป็นต้น และแหล่งของมูลจาก FFC ของประเทศอื่นๆ, systematic review ที่จัดทำโดยหน่วยงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานสากล เป็นการภายใน เช่น systematic review โดย NARO FFC JAPAN, FIRN เป็นต้น

เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการทบทวนงานวิจัย ดังนี้

- รายงานการทบทวนงานวิจัย
- แบบประเมินคุณภาพของบทความงานวิจัย
- แบบประเมินคุณภาพของหลักฐานโดยรวม
- เอกสารที่ใช้ประเมินคุณสมบัติเชิงหน้าที่ที่ต้องการแสดง กับผลการทบทวนงานวิจัย
- ตารางสำหรับการตรวจสอบคุณสมบัติเชิงหน้าที่ตามหลักทางวิทยาศาสตร์
- บทคัดย่อเกี่ยวกับการทบทวนวิจัยสำหรับผู้บริโภคทั่วไป

สิ่งที่จะระบุในบทคัดย่อควรเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการทบทวนงานวิจัย และข้อมูลอ้างอิงที่ใช้ในการสังเกตการณ์ตามวัตถุประสงค์ เพื่อนำมาเสริมผลการทบทวนงานวิจัยได้ (ความรู้เพิ่มเติมจากการ ออกแบบการวิจัยที่ไม่เข้าเกณฑ์ หรือความรู้ต่างๆ ของการวิจัยที่มีปัจจัยแตกต่างเพียงเล็กน้อย เช่น ผู้เข้าเกณฑ์ ของ

FFC ที่จะวางจำหน่าย หรือปริมาณการบริโภคเข้าสู่ร่างกาย ฯลฯ) สิ่งเหล่านี้จะต้องมีการบันทึกเพื่อไม่ให้เกิด
การความเข้าใจผิดต่อผู้บริโภคทั่วไป

ฉบับร่าง โครงการ FFC Thailand